

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้น ที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING ON GROUP WORK RESPONSIBILITY OF THE SECOND LEVEL: PRIMARY GRADES 4-6 STUDEN AT WAT

CHATKAEWCHONGKONNEE SCHOOL IN BANGPHLAD DISTRICT BANGKOK

ผู้วิจัย

พระจักรพงษ์ ทาราศี¹

Phra Jukraphong Tharasri

กรรมการควบคุม

รศ.ดร. เวหนี่ กรีทอง²ผศ.ดร. พาสนา จุลรัตน์³

Advisor Committee

Assoc.Prot.Dr. Vedhnee krithong

Asst.Prof.Dr. Pasana Joonrath

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยปัจจัยที่ศึกษามี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ บุคลิกภาพ อคติทัศนคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองและภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 163 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา

พบว่า 1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว มี 2 ปัจจัย คือ บุคลิกภาพ (X_2) และอคติทัศนคติ (X_3) ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_5) และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน (X_6) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มี 3 ปัจจัย คือ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_8) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_9) 2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน มี 2 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_9) และลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) 4. สมการพยากรณ์ ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ $\hat{Y} = .921 + .605X_9 + .273X_7$ และสมการพยากรณ์ ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ $Z = .595X_9 + .310X_7$

คำสำคัญ : ความรับผิดชอบ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the factors affecting on group work responsibility of the second level : primary grades 4-6 students at Wat Chatkaewchogkonnee school in Bangphlad district, Bangkok. These factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factors: age, personality, self-concept, and learning achievement, second of them was family factor: interpersonal relationship between students and their guardian and family responsibility and third of them was learning environmental factors: physical learning environment, interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer groups. The 163 samples; 69 males and 94 females were second level : primary grades 4-6 students at WatChatkaewchogkonnee school in Bangphlad district, Bangkok. The instrument was questionnaires of learning responsibility of the second level, primary grades 4-6 students at WatChatkaewchogkonnee school in Bangphlad

district, Bangkok. The data was analyzed by the Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results were as follows :- 1. There were significantly positive correlation among learning responsibility of the second level : primary grades 4-6 student at Wat Chatkaewchogkonnee school in Bangphlad district Bangkok and 7 factors at .01 level; 2 personal factors; personality (X_2) and self-concept (X_3); 2 family factors; interpersonal relationship between students and their guardian (X_5) and family responsibility (X_6) and 3 learning environmental factors: physical learning environment (X_7), interpersonal relationship between students and their teachers (X_8) and interpersonal relationship between students and their peer groups (X_9) 2. There were no significantly correlation among learning responsibility of the second level: primary grades 4-6 student at Wat Chatkaewchogkonnee school in Bangphlad district Bangkok and 2 factors; age (X_1) and learning achievement (X_4). 3. There were significantly 2 factors affecting learning responsibility of the second level: primary grades 4-6 student at WatChatkaewchogkonnee school in Bangphlad district, Bangkok ranking from the most to the least affecter; interpersonal relationship between students and their peer groups (X_9) and physical learning environment (X_7). These 2 factors could predicted of learning responsibility of the second level: primary grades 4-6 student at WatChatkaewchogkonnee school

in Bangphlad district, Bangkok about percentage of 43.0. 4. The predicted equation In terms of raw scores were: $\hat{Y} = .921 + .605X_9 + .273X_7$ and In terms of standard scores were: $Z = .595X_9 + .310X_7$

Keywords : Responsibility

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญรุ่งเรือง จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การทำงานร่วมกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้ยั่งยืน มั่นคง และเจริญก้าวหน้า ด้วยดี ดังที่คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546:5) กล่าวว่า ประเทศไทยจะสามารถพัฒนาทัดเทียมอารยประเทศได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน โดยปัจจัยที่สำคัญคือ ลักษณะการทำงานร่วมกันโดยมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม และมีทักษะความสามารถในการทำงานอย่างมีแบบแผนของคนในชาติ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2546: 8) ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 27 มาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานด้านนักเรียน มาตรฐานที่ 1 ได้กำหนดให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และตัวบ่งชี้ความสำเร็จของมาตรฐานนี้คือ นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาได้ ปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้พยายามมุ่งการจัดการศึกษาให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมในการดำรงชีวิตให้

สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีเทคนิควิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้มากมายอาทิ เทคนิคการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่มสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่ต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม (กรมวิชาการ. 2545: 24) ความรับผิดชอบร่วมกัน และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้ประสบความสำเร็จสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้สามารถทำงานกลุ่มได้ (กรมวิชาการ. 2545: 22-23) ในการเรียนการสอนปัจจุบันนี้ นักเรียนจำเป็นต้องปรับตัวเอง ให้สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ มีทักษะทางสังคม แต่ในการอยู่กันเป็นกลุ่มนั้นนักเรียนจะต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น พร้อมทั้งจะเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

ผลสำรวจจากแบบสอบถามปลายเปิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรวรรถ์แก้วจกกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร พบ ปัญหาในการเรียน โดยพบว่านักเรียนจะไม่ค่อยชอบทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม ส่งงานกลุ่มให้เพื่อนล่าช้าไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดกลุ่ม ดังที่ วาริ ศิริเจริญ (2536: 3) กล่าวว่า กิจกรรมที่สำคัญย่อมต้องการผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เพราะหากขาดความรับผิดชอบแม้เพียงเล็กน้อย ความเสียหายอันใหญ่หลวงย่อมเกิดขึ้นได้ ดังนั้น ถ้านักเรียนมีปัญหาความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มแล้วย่อมส่งผลเสียต่อปัญหาด้านการเรียนได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขต
บางพลัด กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน
ส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียนกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขต
บางพลัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้าน
ครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่
ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขต
บางพลัด กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบ
ในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด
จักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว
และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์
กับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด
กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว
และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อความ
รับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด
กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด
กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 163 คน
เป็นนักเรียนชาย จำนวน 69 คน นักเรียนหญิง จำนวน
94 คน ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)
แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ
  1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ บุคลิกภาพ
อัธยาศัย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  2. ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพ
ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และภาระงานที่ได้รับ
มอบหมายภายในบ้าน
  3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียนสัมพันธภาพ
ระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนกับเพื่อน
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่
ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 9 ตอน
ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัว บุคลิกภาพ อัธยาศัย สัมพันธภาพ
ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย
ภายในบ้าน ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพ
ระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ
เพื่อน และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองระหว่างวันที่ 9-15 มีนาคม 2553 จำนวน 163 ฉบับ ได้รับคืนมาครบสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมา ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลไป วิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับ ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความ
รับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

โรงเรียนวัดจักรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว มี 2 ปัจจัย คือ บุคลิกภาพ (X_2) และอัตมโนทัศน์ (X_3) ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ปัจจัย คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_5) และภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้าน (X_6) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มี 3 ปัจจัย คือ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_8) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_9)

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความ
 รับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
 โรงเรียนวัดจักรวรรกแก้วจางลณี เขตบางพลัด
 กรุงเทพมหานคร มี 2 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) และผลสัมฤทธิ์
 การเรียน (X_2)

3. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบในการ
ทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจตุรพักตรพิมาน
จังหวัดร้อยเอ็ด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจาก
ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด
ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_9) และ
ลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7)

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₉	.605	.064	.595	.595	.354	88.240**
X ₉ , X ₇	.273	.059	.310	.656	.430	60.368**
	A =		.921			
	R =		.656			
	R ² =		.430			
	SE _{est} =		.347			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 พบว่าปัจจัยทั้ง 2 คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₉) และลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X₇) สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มได้ร้อยละ 43.0 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการพยากรณ์ ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ $\hat{Y} = .921 + .605X_9 + .273X_7$ และสมการพยากรณ์ ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ $Z = .595X_9 + .310X_7$

อภิปรายผลการวิจัย

1. บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะลักษณะของผู้มีบุคลิกภาพแบบเอนั้นมีความทะเยอทะยาน (Intense Ambition) เป็นบุคลิกภาพที่มีความปรารถนา

อย่างแรงกล้าที่อยากจะประสบความสำเร็จ ชอบต่อสู้แข่งขันกับผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้ดีกว่าคนอื่น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอจึงมีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ จึงให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มเพราะต้องการทำงานออกมาให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของชุตินัน ศรีแก้ว (2546: 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อึดทนในทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีอึดทนในทัศนคติมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีอึดทนในทัศนคติจะมีความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่ดีต่ออุปราชของ

ตนเอง รู้สึกว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในการทำงาน ดังนั้นเมื่อนักเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในการทำงานนักเรียนจึงมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมากเพราะรู้ว่าตนสามารถทำงานในกลุ่มตามความสามารถที่นักเรียนมีได้และยังได้รับการยอมรับจากเพื่อนในการทำงานตามหน้าที่ในกลุ่ม นักเรียนที่มีอัตมโนทัศน์ดีจึงมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา เรืองทอง (2550: 85) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนพระราชราษฎรอุปถัมภ์วิทยา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อัตมโนทัศน์ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนพระราชราษฎรอุปถัมภ์วิทยา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจตุรพักตรพิมาน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดีมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมากทั้งนี้เพราะ การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองจะทำให้ นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครองในด้านต่างๆ ด้านการเรียนที่ต้องมีความรับผิดชอบ ด้านสังคมที่ต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อการเรียน ต่อสังคมดี รวมไปถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ศรีเจริญวรรณ (2546: 58) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนวัด ประดู่ธรรมมาธิปัตย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจตุรพักตรพิมาน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านมากมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมากทั้งนี้เพราะภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในบ้านคืองานที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจากสมาชิกในครอบครัว การที่ผู้ปกครองมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติภายในบ้านเป็นการฝึกความรับผิดชอบแก่นักเรียน นักเรียนเรียนรู้ฝึกฝนตนเองให้มีความรับผิดชอบ เมื่อนักเรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนก็จะมีมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานต่างๆ รวมถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนีย์ อุบลเยี่ยม (2545: 109) ศึกษาปัจจัยลักษณะพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 290 คน ผลการวิจัยพบว่า การมอบหมายงานให้ปฏิบัติจากบิดามารดามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนด้านการประพฤติตนที่เหมาะสม ด้านการศึกษาเล่าเรียน และด้านการดูแลสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ลักษณะทางกายภาพของการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการ

ทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจตุรพักตรพิมาน จังหวัดบึงกาฬ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพของการเรียนดี มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะ ลักษณะกายภาพของการเรียนการสอน อันได้แก่สถานที่เรียน และสื่ออุปกรณ์การเรียนนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียน เมื่อให้นักเรียนมีการเรียนรู้ มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพงษ์ มุ่งไผ่ดี (2548: 75) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการเล่นเกมนคอมพิวเตอร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจตุรพักตรพิมาน จังหวัดบึงกาฬ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครู มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งได้แก่การปฏิบัติหน้าที่ดีของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติหน้าที่ดีของครูต่อนักเรียน มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของนักเรียน รวมไปถึงอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่มโดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ เพราะนักเรียนได้รับการปลูกฝังให้เคารพคำสั่งสอนของครู ให้ปฏิบัติตามหน้าที่ ให้มีความความรับผิดชอบในการเรียนซึ่งหมายถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกกานต์ ภูประเสริฐ

(2552: 83) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเฉลิมไฉไลวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนเฉลิมไฉไลวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดจตุรพักตรพิมาน จังหวัดบึงกาฬ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับเพื่อน มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่ปฏิบัติต่อกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อนักเรียนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดีต่อกันแล้วการทำงานร่วมกันและการอยู่ร่วมกันย่อมมีแต่ความสุขและประสบความสำเร็จ การที่นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีจึงมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมภรณ์ เขียมสำอาง. (2551: 109) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ

8. อายุไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด

ฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร บางคนที่มีอายุมากมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมากเพราะ มีการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังเรื่องของความรับผิดชอบ มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในงานที่ได้รับมอบหมายของตนเองทั้งนี้เพราะอายุของบุคคลเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการและวุฒิภาวะรวมไปจนถึงความรับผิดชอบ จึงทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ส่วนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร บางคนที่มีอายุมากแต่มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มน้อยทั้งนี้เพราะนักเรียนอยู่ในช่วงวัยเด็กตอนกลางคือ 10-13 ปี พัฒนาการของเด็กในช่วงนี้จะเปลี่ยนความสนใจง่าย และมีความขัดแย้งระหว่างข้อตกลงของกลุ่มจนทำให้เด็กไม่มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มเพราะไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มจึงทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกานต์ ภูประเสริฐ (2552: 85) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเฉลิมไฉไลวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวด้านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเฉลิมไฉไลวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร แสดงว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร บางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก เพราะ มีความใส่ใจในการเรียน

การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการแลกเปลี่ยนความรู้สามารถรับผิดชอบในการเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี ดังนั้นจึงมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ส่วนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร บางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแต่มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มน้อยทั้งนี้เพราะว่านักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียนด้วยตนเองมาก มองข้ามความสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขาดการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น รวมไปถึงไม่ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมภรณ์ เอี่ยมสำอางค์. (2551: 109) ซึ่งศึกษาเรื่องซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบโดยรวม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม

10. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจงกลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เป็นอันดับ 1 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะการมีสัมพันธภาพดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาท้องกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน หากนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนแล้วนักเรียนย่อมได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนโดยเฉพาะในการทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมภรณ์ เอี่ยมสำอาง

(2551: 109) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบคือ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีมีความรับผิดชอบมาก

11. ลักษณะทางกายภาพของการเรียนส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดฉัตรแก้วจางลณี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับสองซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพของการเรียนดี ทำให้มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพของการเรียน อันได้แก่ สถานที่เรียน และสื่ออุปกรณ์ในการเรียน มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการทำงานเป็นกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัทธา เรืองทอง (2550: 74) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์วิทยา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะกายภาพทางการเรียนดีมีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มมาก

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป 1.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอันดับ

แรก ทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนให้มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น ตลอดจนจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มสัมพันธภาพ 1.2 ลักษณะทางกายภาพของการเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนเป็นอันดับสองซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ทางโรงเรียนควรสร้างบรรยากาศทางกายภาพที่ดีของห้องเรียนเช่น มีสีสันทันดู และเหมาะสม อากาศถ่ายเทได้ มีขนาดกว้างขวางเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน มีบรรยากาศความเป็นอิสระของการเรียน การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 2.1

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มกับนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ เช่น นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 เป็นต้น 2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เช่น ลำดับการเกิด และระดับชั้น เป็นต้น 2.3 ควรมีการศึกษาความรับผิดชอบในด้านอื่นๆ เช่น ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น 2.4 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม เช่น การเลียนแบบตัวแบบความรับผิดชอบภายในครอบครัว การตระหนักรู้แห่งตน และนิสัยทางการเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน เป็นต้น 2.5 ควรศึกษาวิจัยเชิงทดลองกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มเป็นอันดับแรก ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่มการให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นต้นเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม

บรรณานุกรม

- กนกกานต์ ภูประเสริฐ. (2552). **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเฉลิมไฉไลวิทยา จังหวัดสมุทรปราการ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. (2545). **รายงานผลการดำเนินงาน 2 ปี กับการปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมฯ.
- วารี ศิริเจริญ. (2536, เมษายน). **การทดลองใช้ชุดการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1**. วารสารวิจัยสนเทศ. 13(15): 3.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2546). **กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 5**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- . (2530). **กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา เกษมศรีสังข์. (2537). **วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชุติมน ศรีแก้ว. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). **มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฑาทอง.
- ธนพงษ์ มุ่งไผ่ดี. (2548). **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการเล่นคอมพิวเตอร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชมาภรณ์ เข้มมสำอาง. (2551). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัตรา ผลรัตนไพบูลย์. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชมาภรณ์ เข้มมสำอาง. (2551). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมรรัตน์ ศรีเจริญวรรณ. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดประดู่ธรรมาธิปัตย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.